

Èse de două ori în septembra: **Joi-a si Domingo-a**; era cându va preținde importantă materielor, va fi de trei său de patru ori în septembra.

Pretiul de prenumeratiune,
pentru Austria:

pe anu întregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 fl. v. a.
" patriar	2 fl. v. a.
pentru România și strainetate:	
" anu întregu	12 fl. v. a.
" diumetate de anu	6 fl. v. a.

ALBINA.

In facia adunării la Sibiu.

Budapest, in 3/15 maiu 1875.

Da, in facia adunării ce se apropia, si pre care dejă diaristecă strina, anume cea-ce astăptă că ea se va pronunția după dorintă animei stepanilor — o numesce „Congresul Romanilor din Ardeu,” — suntem detori a ni imprimă o sacra detorintă, a ni spune parerile noastre asupra cestiunii si firei lucrului, pentru ca — nime să nu ni pote dice, că ne-am substras de la responsabilitate pentru viitoru, si ni-am negritu oficiul de publicist fidele intr-o cauza nationale mare.

Publicului roman, ceteriloru nostri, este conoscutu, că noi, după ce veduimus pornirea magiarilor de la potere in directiunea urmata dela 1866 pan' la 1868, la alegerile din 1869, cu intréga partită nationale, ne-am dechiarat că — fratoru din Transilvania nu li remane de cătu-politică de passivitate.

Dar noi am definitu si precisatua passivitatea, si cандu veduimus, că aceea se decreta si esecuta in sensu cu totulu falsu, chiar aburdu, si cандu la interpellatiunile noastre ni s'a disu din tōte părțile, că — intre imprejurările existinti — altfelu nu este cu potintia; atunci la alegerile din 1872 — am strigatu si am motivatua din tōte poterile noastre:

De cătu o passivitate mintiuosa, falsa, absurdă, mai bine o activitate genuina, sincera, resoluta, — măcar cu poteri cătu de slabutie! Caci acăstă nu ne degrada, nu ne face de risu in ochii strainiloru.

Mai de folosu si de onore adeca tie-neam noi, a alege 10—15 barbati de vertute si caracteru, cari cu mandatul formale alu poporului romanu in mana, si ascultandu pre inteligiști mai erudită si mai patita a natiunii, se combine in tōne sine unu modu si planu de o démina si eficace aperare a causei romane, in Dieta seu a fara de Dieta. Privatminte noi n'am lipsit u indegetă — ideia nostra des pre atare aperare.

N'am aflatu insa apretiui; cu atătu mai multe si mai marsiave insinuatiuni false. Este dora sōrtea ómeniloru sinceri, in lumea nededata la sinceritate. — Ei bine, passivitatea falsa si mintiuosa — a devenit scandalosa. Alegetorii romani se vendura formalmente pre bani strainiloru; ér caus'a romana incepă a fi tractata ca unu soricu mare in dintii unora, cari incepura a face capitalu din ea. Capitalu dintr'unu soricu!

Petrecuti prin acăsta trista experienta, asta data am manecat fōrte de timpuriu, strigandu si propunendu:

„Să se aplică ideia lui Vaida! Să se adune diaristi si publicistii natiunei si cu pucini alti barbati politici mai eminenti, si — să caute a se intielege pentru o programa nationale buna și practica, pentru carea pan' la alegeri să prepare poporul si să ingagiedie opiniunea publică!”

N'am fost ascultat; dar — cu atătu mai multe si mai ageru atacati si respinsi, pentru că am cutesatu a avé si noi o anima calda, o dorintă si silintă buna pentru Romanimea din Transilvania, pre carea pururiā am considerat' de — un'a, de identica cu noi! — „Italia fara da se!” — a fost parol'a Italianiloru, chiar cандu erau mai reu sfasiati si subjugati de straini; apoi Romanii din Transilvania — de ce se fie ei mai pucinu mandri si suneti, de cătu fratii loru din Italia!

De ce să admite ei svatul si conlucrarea

Banatieniloru si Ungureniloru in afacerea loru nationale, cандu aceea este — curatul numai a loru! Ér aceia sunt — totu nisice straini, reu voitorii!!

Ei bine; s'a facutu ce s'a facutu, si este meritul curatul alu fratiloru nostri din Ardeu, pre care meritu noi din tota anima li-lu reconoscem. — Ce se va fi combinat in Belgradu — seu aiuriă? — cu seu fora politia, — noi nu potemu să scim, dar dorim, ca — măcar frati ce au conlucratu, să scie mai bine si mai multu de cătu noi.

Cea-ce ni s'a comunicat si s'a publicat prin tōte foile — e, că — pre diu'a de 11/23 maiu, adeca de mana in 8 dile, conferintă cea mare a Romaniloru din Ardeu, este convocata a se intună la Sibiu, „spre a se pronunciată asupra atitudinei politice a Romanilor ardeleni facia cu alegerile dietali.”

Atăta este problemă si programă, cătă care déca vom mai adauge — repetindu din apelul publicat in nrulu 26 alu fōiei noastre, cumca comitetul național din Clusiu, carele a emisu convocarea adunării, si-sprime firmă spesentia, că — „barbattii nostri inteligiști si maturi din tōte anghurile belei Transilvanie, nu vor crută timpu, spese si ustenele, pentru de a concurge cu luminele loru la fericită deslegare a cestiuniei; de ora ce — „n'am'a nostra iubita, dara multu cercata, natiunea, cere in strengorarea sa — concursulu tuturorul filioru sei buni și fideli,” — déca — diceniu — vom mai adauge acestea, apoi — am spusu tōte, căte in essentia si prin frumosu, ni s'a descoperit in acăsta privintia.

Adeverat că — nu sunt multe, si — nici nu dau cătu de pucina lumina seu directiune, — dora pentru că nu au vrutu a preocupă, — dar cu atătu mai multu dau acele pucine cuvinte de cugetatu si de studiatu, mai alesu pentru ómenii cari ca si nemericu de noi, punu multu temeiul pre causele poporului si pre cuvintele cu cari se recomenda acelea.

„Mam'a nostra iubita, natiunea, — firesce cea romana, cere, in strengorarea sa, concursulu tuturorul filioru sei, buni și fideli!” — Asi striga domnii din Clusiu, de buna séma in deplinu acordu cu combinatiunile de la Alba-Iulia. Audiendu acăstă strigare doișa a mamei, trebuie să credem, că multi filii buni și fideli, „Romani din patru anghuri,” — voru porni intru ajutoriu mamei in stimtorarea ei! Dar la gur'a stimtorii au să fie opriti si să li se céra legitimarea, că óre sunt „inteligiști si maturi, si — numai din anghurile belei Transilvanie” apoi o s'o patiesca si mam'a si filii; căci — buna óra voiniculu si Arone Densiusianulu, cătă si tiér'a Ardélului si inca cu părțile ei annesse, nu gasesce pre unulu — nici inteligiști si nici maturu! Elu insusi este senguru, apoi — senguru n'ajunge!!

Dar să lasămu siodieniele domniloru, cari s'a dedat cu ele, in cătu nu potu foră ele; vorb'a e, că — conferintă seu congrèsul se va intună — foră nici o pregatire, nici o premiersa discussiune a cestiuniloru prealabili, a condițiuniloru absolutmente necesari pentru luarea unui conclusu cu temeiul, culificat a convinting si oblegă moralmente, prin convicțiuni.

Astfelui findu, nu ne mirămu, că din tōte părțile, chiar din Transilvania, multi alergă la noi, pentru d'a află că — „ce șre va fi?”!

Marturismu, că astă n'a fost ideia nostra, si la atare nu ne-am fi ingagiatu

nici o data, si că — nu ni potemu intui, ca cei-ce se vor adună, mai vertosu déca vor fi măcar numai căte-va sute, si vor decretă ceva importante, s'o pote face din deplina convingere, in firma creditantă de a si esecută aceea cu tota seriositate!

Dar in fine, — noi pururiā am concesu, că altii potu să faca si să priecepa — si de aceea ce noi nu potemu. Totu ce noi potemu, si facem din anima bucurosu, este a nutri buna sperantia si — a contribui, precătu ni stă in potere, la usiorarea deslegării.

Din acestu leiale si cordiale punctu de vedere, noi publicăm mai la vale unele — precum credem — de totu nimeite enunciatiuni in casu analogu — ale marelui erudit si patriotu cehu, Dr. Palacky; ér din partea nostra, pe langa cele susu amentite, mai adaugem urmatörile:

Adunarea din Sibiu, ori-ce va face, să faca astielu, ca să fie realisabile; adeca: să se ingrijeșă si de practicabilitate, tinendu contu de imprejurările faptece.

Spre acestu scopu, adunarea din Sibiu, să caute a combină o tienuta si a luă o positiune, carea să fie usioru priceputa si acceptabile tuturor, si pentru carea să ingagie die formalmente tōte poterile, seu măcar cele mai multe ale națiunii.

Spre scopul acestă, trebuie să incerce măcar prin sacrificia, a face ca să incete partitele si — luptatorii să fie un'a, si apoi — mai bine să atiutescă in momentu mai pucinu, cu poteri mai multe, decătu contrariu.

Sperăm, că domnii ce se vor adună, vor aduce cu sine cele mai positive date despre numerul si proporțiunile alegerilor romanii după legea nouă si despre dispuseiunile loru prin diferitele cercuri, si — asteptăm, că de aceste date pozitive se va face intrebuintarea necesaria, pretinsa de onoreala Romanimei transilvane.

Mai de parte credem, că fratii adunati in Sibiu, nu voru perde din vedere manifestatiunile ce s'a facutu din partea contrarilor nostri la diferite ocasiuni, prin pressa seu prin alte enunciatiuni publice. Anume, că voru fi căscigatu dōue convictiuni:

Antaiu: cumca — si de éatū passivitatea Romanilor din Transilvanie, asiă precum se practică ea, a fost gresita, totusi tare ii-a dorutu si ii genédia si astadi — principulu, ideia de passivitate, carea propriamente in teoria denegă recognoscintă legalitatii de astadi!

A dō'a: cumca — si de éatū passivitatea, asia precum o practicara Romanii din Ardeu, inca mai tare ii dore si genédia — constituirea Romanilor in partita nationale opositionale, adeca spre scopul de a sustine si representă essintiția natiunei romane in statulu Ungariei; — firesce din cauza, căci prin acăstă se pune la intrebare, si chiar se ataca pretinsa unitate politica-nationale magiara in statu.

Astea sunt adeveruri atătu de momentose, de probate si invederate, incătu a le denegă si ignoră in luptă nostra a politica-nationale, ar fi lucru — de totu gresitu, ar fi chiar — a-si inchide ochii casl copiilor — de naintea pericolului.

In fine inca un'a:

Am spusu la mai multe ocasiuni, repetim se astă data cu tōta apesarea cuventului, că — in situatiuni grele, abia pote să fie — ori-ce felu de tienuta naționale pentru Romani si cauza loru atătu de daunăsa, căsi sfasiările intre sine si combaterile reciproce intre barbatii de inteligiști ai loru.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corepondinti ai nostri, si de a dreptul Readiu Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresă si correspundintele, ce prievesc Redactiunea, administratiunea seu speditură; că vor fi nefrancate, nase vor primi, ér cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatiuni de interes privat — se responde căte 7 cr. pe linia, repetirile se facu cu pretiu scazut. Pretiul timbrului că 30 cr. pentru una data se anticipă.

De aci este că noi — in astfelu de casuri, pururiā am combatutu pre separatisti, provincialisti, radicalisti, confesionalisti, dedikisti, guvernamentalisti etc; si de aceea noi, ori unde am vediutu intrinindu-se si pronunciandu-se liberu o majoritate considerabile intr'o parte óre care nationale, măcar că — de comunu s'a intemplatu in contra svatulor nōstre, pururiā ni-am tisutu de detorintia, a o sprigini.

Cine nu este capabile de disciplina in luptă politica, nu poate să fie luptaciu, ci este numai aventurari!

Acăstea sunt, pre cari — din strinsa detorintia nationale ne-sentiramu detori ale recomandă stentiunei adunării din Sibiu.

Budapest, in 3/15 maiu 1875.

Adunarea nationale a republicei franceze, după o pauzare de siisse septembri, martia trecuta s'a redeschis. Cauzele principali de a căroru regulare este să se apuce ea — ar fi: votarea legilor pentru esecutarea alegerilor in Senatu si apoi si in Camera. Scirile ce ni aducu foile si sirmele telegrafice — suna despre o bona intielegere intre partite, carea să fie inaintă poternicu la crările legislative. Si despră aceea să fie deplina contielegere intre stang'a si catrul dreptu, cumca Cameră prezente celu multu la tōmă se-să incheia, ér pe la septembrie să se faca alegerile pentru nou'a Camera, firesce mai nainte pentru Senatu, pre care trebuie să-lu instaledie adunarea nationale prezente.

De alarmulu din strainetate, despre posibilitatea resbelului intre Germania si Francia, francesii nu s'au pre speriatu; astadi nime nu se tem de atari evenimente posibile. Nepreparata ca la 1870, n'oi mai gaesesc Germania pe Francia pona-e lumea; ér de ea măcar numei pe diumetate preparata, cum se astădă, pona-e lumea nu se voru apucă ei din Berlinu. Alarmulu nemtilor dovedește numai frică acestora de francia, si — dejă lumea, pricepe, că domnii de prusaci, prin amenintările loru speriose, nu voru de cătu a indupla pre Imperatiu Russiei si Austriei, ca — cu tōte poterile loru să li garantie tractatul de pace de la 1871, resp. jafulu facutu in Francia! Casi cандu Francia, o data bine armata, s'ar fi temendu de orice coalitie măcar a Europei intrege.

Intr'adeveru, după tonulu mai nou alu organelor semi-oficiali din Berlinu si Germania, asiă par că — poterile Germaniei au căscigatu cauta linisire din partea Imperatorului muscularor, căci de o data, acele organe incepura a resfătu mai liberu si a ascură lumea, că — nu există nici cea mai mică cauza de temere si ingrije pentru turburarea păcii europene; că — intre Francia si Germania nici cандu n'a dominitu o mai completa buna-intielegere, si că — amici'i si alianți si intre cei trei Imperati de la nordu este cea mai deplina garantie de pace si de — respectare a tractatelor.

Eca deci că lumea nu s'a insielat, cандu a reconoscutu, cumca Francia n'a datu cauza de temere pentru pace, si prin urmare că temere este numai la Prusso-Germania, pentru jafulu seu, in facia crescamentului de vedia si potere a Fraciei.

Cele ce ni aducu * numerii mai nuoi ai foilor din Bucuresci, ni splica depesile alarmatice, de cari amintiramu in nrulu președinte. De că aceste splicări voru cuprinde adeverul, apoi marturismu, că — am gata cu legea si omenește — si acolo, casl la noi! La alegeri bandele de hoti si de talhari, puse sub pază poterii armate, au operatuit prin bătăi, prin respandirea de frica si grăza, si prin falsificarea urnelor!

Domne aperi si firesce de asia cultura si libertate!

Alte sciri de vr'o importanta n'avem din srtinatate. *

Diet'a Ungariei, după cum stau tocmai trebetele, de adi, seu celu multu de mane in optu dile se va incheia, astfelui se respică ieri in Dietă dlu min. Tisza. Ér alegerile pentru Dietă a vitória, carea probabilimente se va intări in augustu, se vor pune pre cele dantai 10 dile a lunei lui iuliu.

Manifestu politicu-nationale!

„Eu cred că cunoște mai bine de cătu ceialalti patrioti ai nostri — vechia noastră smînta națională, carea este, că — *ai nostru nu vor să asculte de svatului mai betranilor lor*, de către ori acelă nu li vine la societă, și — nu vor să iei în considerație, că în ori ce adunare poporale, de căea că aceea să ajunga ceva, mai pre susu de tot se recere — o autoritate, unitate și disciplina. Lipsa acestora la noi din secul și pana astazi — este cauza și totu o data caracteristică principală a nematurității noastre. Alte sementi din aceasta cauza au cadiutu, apoi și noi totu mereu cadem.“

„De către ori recugetu la aceste insușități ale poporului meu, mi-vine să despu de caracterul său. Pana atunci, pana candu nu ne vom decide, a schimbă aceasta stare a lucrului, pucini la nru, cum suntemu, și inca să desbinati, in daru ni vom încordă poterile contra celor multi și compacti. Noi insine prin astfelui de luptă — pote că vom lungi aceasta luptă grea, dar — nu vom scăpa de perirea finale!“

Findu că aceasta sentinția se potrivește de minune asupra adeveratei stări la Români, iute ne grabim a spune, că ea — nu este a noastră; ci — sunt cuvintele, cu cari și-ncepem minunat să sărbătorimănațională in „*Pokrok*“ din Praga — domnul Dr. *Franciscus Palacky*, celu mai vechiu, mai invetiatu și ilustru patriotu și luptaciu națională alu cehiloru, vorbindu despre situația actuală a patriei și nației sale in luptă cea mare pentru existență; și cuvintele citate de noi și folosite de elu in fruntea sărbătorii sale, — intră carea contrarii sei și ai causei sale indată recunoșcute unu *manifestu politicu-national*, sunt cuvintele pronunciate totu de densul inca la 1843, pre cindu luptă cehiloru incepea a se pregăti și intempiu cele mai mari greutăți de organizare. De atunci, ce și dreptu, organizarea la cehi a facutu mari progrese in *autoritate, unitate și disciplina*, foarte ca ina să fie ajunsu necesară perfecționare in aceste condiții și atribuite nedispensabili pentru succesu. Adeverată stare a lucrurilor totusi — și astazi este de o frapante analogie la cehi, cast la noi, și de aceea procesulul desvoltării la ei — este nespusu de instructivu și pentru noi!

Manifestul „*Veteranului Palacky*,“ pentru noi Români — astazi, in stadiul de amara svercolire pentru dăa ne scutură de slabitiunile său smîntele, ce ne-au degradat și tienutu morti, său — mai reu de cătu morti — *slavi nemernici* strainului in trecutu, — este tocmai la celu mai potrivit timp; par că ni l'ar fi tramsu provedintă anume, de căea am avut minte ca să-lu folosim!

Noi venim a ni implini detorintă de sentinelă creditintă, avisandu pre publicul nostru, specialmente pe celu din Transilvania — despre cuprinsulu memorandului in es- trasu, desfărăt scurtu, dar essential.

Palacky dice:

„Desbinarea in taberă națională — și-a retemeiu in caracterul nostru națională, carele — de parte de celu nemtescu și magiaru, nu se supune autorității și disciplinei naționale.

„Furórea naștră națională — nu vră să asculte de nime. — Altfelu este la nemți și la magiari. Să acești au furórea loru, dar ei se supun autorității.

„Furórea neamului se manifestă — mai vertosu in mandră sa națională, intr'o sanitate nesuferibile și intr'o poftă nedomobilibile de a domni. Totusi crudine și selbată ordinară, ca și la magiari, cari mergu pana a rapu cu forță a medilōcele culturăi, — nu se mai gasesc nici la unu poporu, nici într'unu timpu, și — nici la nemți.“

(Aci *Palacky* aduce esemplu despre acăstă; apoi spune peccatele de la 1848 ale separatistilor său cehiloru juri din sinul nației, cari provocandu conflictu cu *Windischgrätz*, au causat uatomări grele nației. Apoi continua:)

„Am intrat la 1861 in senatul imperial din Viena, findu că nutriam speranță pentru modificarea constituției; astazi — este altfelu. Nu ce cere dreptul și libertatea secretă in Senatul imperial și in Dietă, ci ceea ce poftescu nemți. . . .“

„Pana acumă patriotismul a fost unu sacrificiu; doreva succede mai bine, de căea elu va fi o speculă.“

„Unicul meu pecatu politicu capitală a fost, că — am credut la 1848 in onorabilitatea nemtilor.“

„Măduce ori unde, ori la cine in lume, numai se scu că u-si gasi dreptate pentru naționea mea; dar acăstă astazi nu se află niciacări!“

„Dar de aceea eu totu nu incetu să speră in provedintă dumnedieșca. Acolo, unde in viață de statu domnește ne-omenia, acăstă currendu se incuba și in societate. Deja am ajunsu, de a casa si in strainetate se serie foră sfîrșita despre putredineea morale la noi in statu si in viață privata, si — dejă se dice că — a instându nu este rusine! . . . Se va nască de aci — resbolu alu tuturor contra tuturor. Si totusi nu s'ar cuveni, a presupune, că — mantuirea nu mai este posibilă.“

„Sperantă mea mai antau este intru aceea, că Dinastia și monarhia au ne-aperația trebuință de naționea mea. . . . Er de căea monarhia n'ar avé nici voi, nici poterea, de a ni face dreptate, — a tunci noi in conștiință naștră nu ne vom senti detori a contribu la conservarea ei . . .“

Naționea mea a essisită si essiste inea — nu prin Austria, ci ea prin sine insasi. Ingrigose-te o poporul meu, de cultură ta, intarosește spiritul, si nu te teme de nici o catastrofa!“

Astfelui marele *Palacky* cătra Cehi. Oare unu romanu cu minte si de omenia ar potă altfelui vorbi cătra Romanii sei din Austro-Ungaria? —

Dela Dietă tierei.

In svatului tieri se continua erăsi deslegarea cu fugă a cestiunilor pendinti, după ce parintii patriei prin voturile loru mamelecesci redicara de pe anima guvernului greutatea ce i o incarcase opusetiunea din dréptă prin demasarea politicei celei fora de planu si nemantuitorie a regimului. Astu-feliu in siedintă casei representative de sambata, 8 l. c. se dede responsuri la mai multe interpellatiuni secundarie, cari tote se și primira; se publicara mai multe legi sancionate; se primi reportul comisiunii de petituum, avându-se suplicele la concernintii ministri; se essecutara alegeri in comisiunile juridica si economică; si se presentara mai multe reporte comisiunali. Intre ceste din urma fu si reportul comisiunii esmissee pentru a certă contractulu inchisat in trentă statu si Nașudeni; acestu reportu se va tipari si pertraptă, — pote cindu domnii stepanitori nu vor mai avé lipsa să facă pressiuni asupra Năsăudenilor! —

Cu atâtă siedintă de astazi se redică.

Solii tieri in se nu-să pre obosici, căci ori ce cestiune se resolve usioru, cătu ce domnii ministri voiesc si poruncescu să se pună in miscare masină de votare a mameleculorui sei; astu-feliu necostandu-mă multa ostenela si inordare lucrările ce rezolvă, avura placere parintii din Casăa representativa a tienă siedintă si domineca, 9 l. c. In acăstă siedintă se desbatu asupra proiectului de lege, prin care sa reorganisarea din nou tribunaliele de primă instantia, si care se respinsese cu totulu prin tablă boierescă.

Ministrul de justitia, *B. Perzel*, si colu de la interne, *C. Tisza*, desvelira si precisara tienută guvernului facia de votulu Casei magnatilor. Celă atinsu in securu, că proiectul de sub intrebare se presentase Dietei numai in urmă deselor si fundatelor reclame ale opinioni publice poste totu, si asiă legeferăre lui o reclama nu numai interesele amministrării mai bune a justitiei, dar apoi cu atâtă mai urginte o impune si imprejurarea că de acăstă se legara si interesele financiali, omisindu-se din bugetu pe patruialu alu patrulea preliminarie pentru 20 de tribunale; de aci doreva propune să se retrămitaproiectul la tablă boierescă cu observarea, că Casăa representativa adera la votulu seu si roga Casăa magnatilor să desbată de nou proiectul. Cestă la laltu, procuratorul celu foră reserve a ministeriului, dlui C. Tisza, accentuă că chiar abstragendu de la alte consideratiuni, Casăa representativa trebue să primăsca propunerea ministrului de justitia, de căre prin votulu nemotivat a Casei boieresci se dode o lovitura nu regimului, ci Casei representative! Dupa aceea — intonandu si elu necessitatea legeferării proiectului cu privire la interesele de amministrare mai buna a justitiei si la cele finantiale — dode să intielegă parintii patriei, că n'au de a se teme că doreva Casăa boierescă ar mai repetă același votu. (Tisza nici nu mai avea tema de asiă ceva, căci numai cu 2-3 voturi se respinsese

proiectul; apoi acă comandase să grabeșca la București toti comitii supremi si clerusul naltu.)

Propunerea guvernului se combatu prin opusetiunea din dréptă si din stangă, currendu acăstă să se avise de regimulu, ca să se modifice proiectul astu-feliu in cătu să se numește cele 20 de tribunalie ce au să fie dissolvate estu-tempu, er dispusetiunile de amovabilitate să se restranga numai la judii de la aceste 20 de tribunalie. Cereau opusetiunile aceste modificări, căci regimulu pote să le prezente Dietei in securu tempu, de căre trebue să se scio si acă, că cari tribunalie va să se dissolve si asiă e mai bine să le statorește legea, de cătu să se dñe ministrului mană libera — după ce se vede chiar din neceitatea acestui proiectu, că nu su practicu a dă in atare cestiuni nici la infinitarea tribunalielor mană libera ministrului; apoi mai accentuara opusetiunile, că chiar prin întăriarea legeferării nu potu să urme daune financiali, de căre ce spesele impreunato cu susținătorii acestor tribunale si asiă se vor face in mare parte si pentru alu patrulea patrariu do anu, căci localitățile inca nu s'au abdisu, er personalul denumitul si asiă va trebui platit in o forma ori in altă.

Ori ce argumente inse nu ar fi astăzii resunetu, căci regimulu voia primirea propunorii sale si C. Tisza mai că nu spuse, că a două ora si Casăa boierescă va să-lu primăsca; de aceea masină de votare se puse in miscare si propunerea ministrului B. Perzel o primă majoritate. — Cu atâtă siedintă se redică.

In siedintă Casei representative de luni, 10 l. c. se primira unele modificări ne-essentiali, facute in codicile comerciale prin Casăa boierilor. Dupa aceea se publică legea sancionata despre pensiunile si provisiiile investitorilor de la scările poporali.

Urmă desbaterea asupra proiectelor de lege pentru respondere pretensiunilor formulate facia de statu prin societatea ce clădi drumul ferat Nord-Oesticu, si pentru urcarea garantiei de interes ce o ceră societatea de la drumul ferat ungurean-galicianu.

Primirea acestor proiecte o recomandă min. comunicatiunii T. Pécsy, căci cei de anătă a avutu să clădește drumul ferat după unu altu planu ce se statoru după inchisarea contractului si care făcă impreunato cu mai multe spese, — er cestă la laltă avy perderi prin suruparea unui tunel inca candu lucră la elu si era mai gata; totu odata accentuă că pretensiunile acestor societăți fură forte mari, dar după cercetările facute se reduseră, si prin proiectul de facia se statoru se inviolă ce nu e daunosa nici statul si indestulcesc si societățile. — I. Madarász in se arăta, că prin acestu proiectu se scurtează statul, căci din actele ce servescu de base la aceasta inviolă se vede, că regimulu nu a urmat stricte pretensiunilor de dreptu, ci s'a lasat condus de alte consideratiuni; astu-feliu cere să se respingă acestu proiectu si să se avise de regimulu, ca să studiem din nou cestiunea si apoi să prezente unu proiectu mai corespunzător intereselor statului.

Dupa acestea, proiectele se pusea la votu si se primira ambele si in generale si in speciala forma modificări!

Plenipotintă generală in cestiunile de drumuri ferate urmă apoi in desbatere. Prin acestu proiectu guvernul cere de la Dieta imponerirea si complanenie, afora de calea legalitarica, pretensiunea de 90 de mil. florini v. a. ce formulara facia de statu si se societăți dela drumurile ferate, sub titlulu că la clădirea drumurilor au spesat mai multu decătu ce se preliminase si se garantase de statu; apoi totu prin acestu proiectu cere si imponerire să ureze garantie de interes la unele societăți, pentru do a intreprinde multe investiri necesare la drumurile ferate.

Totu ministrii T. Pécsy si C. Tisza recomandara si acestu proiectu si incercarea a documentă urgintea necesitate a legeferării lui. El accentuara, că pretensiunile de 90 mil. stirba forte tare creditul tieri, si de aceea este lipsa mare să se complanenie cătu de iute; apoi avisara la imprejurarea că societățile se arăta aplecate să mai lase din pretensiunii, daca li se vor assecără banii mai curându, si asiă — după ce in sessiunea actuale nu se potu desbată si aceste cestiuni, fiindu tempulu

naintat, er in sessiunea viitoră la începutu Dietă are să se ocupe cu resolvența multor cestiuni importante si de di — pe calea statutori prin acestu proiectu se vor complană aceste pretensiuni, si priu astăzii statul se va elibera de o imprejurare ce i stirba creditul. Dupa aceea accentuara, că lipsele sentite de investițiuni la drumurile ferate trebuie satisfacute, căci prin astăzii se usiura comunicatiunea si so maresca astu-feliu venitul statului; de aceea astăzii de lipsa a cere plenipotintia si pentru urcarea garantierii de interes, pote cam cu unu milionu. In urma ministri facu promisiunea că vor niciu să se foloseasca de acesta plenipotintia numai in interesul statului.

In opusetiune cu aceste argumente pas din partită Sennyey-ana, c. A. Apponyi. Elu accentuă, că atari plenipotintio se dau numai intre imprejurări abnormi si guvernatorii cari urma politica, ce insufla incredere. Apponyi in se arăta, că nici ună altă nu subversa astazi; astăzii, daca nu se potu discute aceste cestiuni in sessiunea prezente, nu va fi tardiu a le desbată nici in cea viitoră, de căre-o si asiă societăți le nu vor potă fi escontentate estu-tempu, nefindu preliminate atari sume in bugetulu pe estu-anu, er garantie de interes pentru investițiuni noue totu din astă cause se potu amenă, remanendu a se despune prin regimul intreprinderei si esecutarea celor necessari si a se formulă pretensiunile mai tardi; — a don'a, regimulu nu a intreprinsu inca nimiva, ca să i se pote anticipea atare incredere. Astu-feliu Apponyi nu astăzii necesitate urgintă, si neavandu incredere in regimul si ne voindu a confisca drepturile legale, recomanda respingerea proiectului de sub intrebare.

Fiindu tempulu inse naintat, siedintă se redică.

In Casăa reprezentativa se continua marti, 11 l. c. desbaterea asupra proiectului de lege pentru plenipotintă in cestiunile de drumuri ferate. In siedintă de astăzii atacă proiectul si cerura respingeră lui mai multi oratori din stangă extrema. El — critisandu politică financiale de pan'acilea, se pronunciara, că nu se pote votă o atare incedere unui regimul ce nu si-a comunicat inca programă finantiale, si cerura apoi desluciră, că de unde va să respunda sumele de invioare regimulu, daca in bugetulu de estu-tempu nu s'au preliminatu. — La acestea inse respunse partoanei de ai guvernului, că din totă parte se recunoște gresiele comise cu clădirea drumurilor ferate, dar chiar de aceea este lipsa să se aduca odata in curata aceste cestiuni si inca cătu de iute, ca să nu se mai pote dice in lumea financiale, ca creditul tieri lu-ingreună si pretensiunile co-lasali de 90 de mil.; apoi mai repetă represele ministeriului actual, că nu se pote prezenta o programă in unu tempu asiă scurtu; in urma accentuara, că acă nu pote fi vorba de acoperirea pretensiunilor ce se vor statoru, ci mai antăzii trebue să i se dñe regimului plenipotintă ceruta, ca să statorește cău va fi sumă aceea, si apoi va inrigi elu la tempulu seu, că cum să o acopere.

In urma proiectului se puse la votare nominală si absentandu 267 deputati, din cei prezenți votaro 119 pro, er 49 contra; astu-feliu cu majoritate de 70 de voturi se dede regimului plenipotintă si complanenie pretensiunile de 90 de mil. si să garantie in terese cam de unu milionu! — Cu atâtă siedintă se redică.

Miercuri, 12 l. c. se tienă o siedintă scurtă, in carea s'au desbatutu cestiuni secundare. Asemenea si in siedintă de joi.

Tablă boierilor arare ori face opusetiune guvernului, căci acesti legalitori de nascere mai multu se ocupă de alte lucruri, decătu de binele tieri; si astu-feliu ea totu de-a-ună votă proiectele ce i se presentă, afara candu ori se loviu interes boieresci, ori că succede unor partide să nuantă de partide din Casăa reprezentativa, ca să impulpe pe magnati la opusetiune. Facia de guvernul actual in se Casăa magnatilor se puse in opusetiune aprigă, căci la acăstă a impulsă br. Sennyey, mai nainte membru al acestei camere si acă deputat in Casăa reprezentativa si conduceatorul alu partitei opusetiunali din dréptă.

Ocașionalmente am accentuat, că aceasta Tabla boierescă respinsă cu totul proiectul de lege despre reorganizarea tribunalelor; joi înse — conforme concluziei Casei reprezentative din siedintă de domineca, 9. I. c. — proiectul respinsu era venit spre desbatere în Casă de susu. La prima desbatere erau cu totul 48 de magnati; astăzi înse în 13 I. c. numerul lor trece peste sută, caci și opusetiunea magnatilor castigase nuoi membri prin cei ce mai veniră din provincie la aceasta siedintă, și ministeriul si-ordinase comitii supremi și clerulu inaltu.

Desbaterea fă deci urmata de unu viu interesu din ambele părți.

Contra proiectului se pronunciara c. G. Apponyi, c. I. Cziráky, c. B. Zichy și c. Schmidegg; er apărut fă de min. B. Perczel, br. N. Vay, comitele supremu Tomcsányi și br. V. Mesnil. Cei-a accentuara caracteristica, că Casă reprezentativa retramese proiectul fora de a-si fi motivat acăstea procedere, prin ce se stirbesc neabhängigii' a Casei boieresci, ca saptore legalitoricu, esserindu-se asupra-i o pressiune; apoi aretara că amministrarea justitiei va suferi prin reformă intentionata, caci se despouă judii de neabhängigii' a trebuintoșa, — apoi fiindu justitia rea în tiéra, scad si creditulu tierei. Mai accentuara, că daca este să se epură statul judiloru, atunci să se facă acăsta pre ealea disciplinare si să nu se pedepsescă prin dispusetiunea de amovabilitate si cei buni. In urma mai invinuire guvernului si cu aceea că prin acestu proiectu voiescă a-si crea unu medilocu de cortesire la alegeri. Astu-feliu, argumentandu că proiectul nu e nici in interesulu justitiei, nici nu presenta interese financiali, cerura să se modifice in acelui intlesu, ca să se redice numai duă-dieci de tribunale si amovabilitatea să se restranga numai la judii de la acestea.

Din partea celor ce aperă proiectul se accentuă necessitatea proiectului pentru epurarea statului judiloru si din motive financiali, intonandu-se ca respunsu si acea imprejurare, că guvernul nu numai nu-si castiga unu mediu de cortesire prin acestu proiectu, ci inca si-va creia multi neamici.

In urma proiectului se puse la votare nominala si cu 64 contra 37 de voturi se primi si in generale si in speciale nemodificat, desi magnatii presentara la desbaterea speciale mai multe amendamente, in sensul principiiloru desfasiurate la desbaterea generală. — Partesanii guvernului mai toti se recrutara din comitii supremi si prelatii besereci, intre cesti-a si unul romanu, metropolitul de Blasius, Dr. I. Vancea! —

Aradu, in 8 maiu n. 1875.

(Adunarea generală a 2. a Reuniunei investitorilor rom. gr. or. din Dieces'a Aradului, tienuta la 17. aprilie a. c. Președinte Magn. Sa dlu Vincentiu Babesiu, notariu — secretariu A. D. Romanu.)

Onorabila Redactiune! Precum ati binevoiutu a publică convocarea adunării generali si a comitetului Reuniunei investitorilor din Aradu, nu me indoiesc că veti ave bunetea dă publică si o scurta dare de séma despre resultatul acelor intruniri.

Lau ca prin publicarea autentica a protocolului să se aduca la cunoștinția speciale cele petrecute in adunarea generale; er eu voi a aminti numai câte-va pucine despre esteriorul si unele momente principali ale adunărilor.

Comitetul s'a intrunitu mercuri in 16/28 aprilie la scol'a clericale si si-a facutu cele necesari într'unu scurtu timpu de abia două ore, anume a censurat proiectele subternute de unele comisiuni, si-a statorit cu prinsul reportului către adunarea generale de manedi, precum si ordinea dilei pentru aceeași adunare generale.

Președintele V. Babesiu a presentat comitetului proiectul de lege, votat dejă de ambele Case ale Dietei, pentru pensiunarea investitorilor si a provocat pre investitorii adunati in Aradu, a-lu studiu bine si a-si dă opiniune asupra-i in adunarea generale, de ore-co acăsta lege mai de aproape si personalitate are să atinga pre investitori.

S'au si pus domnii investitori la studiu, si — resultatul a fost, precum va arăta protocolul adunării generali, că au dechirat, a affă legea de o adeverata cursa poli-

tica-nationale, facia de care nu se potu incumenta a se pronunciă, preocupandu corporatiunile representative ale autonomiei noastre!

In cătu pentru adunarea generale de manedia — ar trebui să-mi exprimă parerea de reu, că numerul membrilor n'au fost corespondatorii interesului Reuniunei si insomnetăti causei; dar fruntea dintre investitori au fost adunati; er din părțile banatece numai 2—4 au fost de facia ca ospeti. Tote lucrurile au decursu in cea mai buna intlegere, incătu de vr'o disputa apriga nici vorba nu pote să fie. Si — toma acăsta este, ceea-ce mie nu-mi vine la socotela. Dlu Babesiu ca presedinte, in cuventul de dechidere si in deslucirile ce dă la fie-care cestiune, atât de tare preocupa, in cătu dupa aceea nici chiar din adinsu provocando, nu pote să desvölte discusiuni mai animate si frecări, resp. emulatiuni intre cugete. De altmîntre deca l'am priceputu bine, apoi densulu candu a provocat pre adunare, ca să nu-si lege sörtea de persoană sa, caci aceea — nu aterna numai de la buvavointă ei propria, deci să se ingrijeșca de unu presidiu mai securu, mai indemana, — parcă mi-se că a vrutu să deo de priceputu d-lorui investitor, ca să incépa a inercă amblarea pre piciorale proprie.

Dar adunarea respuse prin alegerea d-lui George Popa de primu v. presedinte.

Babesiu a reflectat pre investitorii si la pericolul ce pote să amenintie Reuniunei din nouu spiritu dominitoriu alu liberalismului magiaru si — adunarea investitorilor, tocmai 7 dile nainte dă esă ordonantă ministrului Tisza despre reuniuni, dejă a preventu acăsta ordonantă print'nuu conclusu!

Atât comitetulu, cătu si adunarea generală s'a presentat pre de a-si face re-verintă prezantie sale parintelui Eppu I. Metianu, unde aflare cea mai caldurusă primire si incuragiare in opulu si zelulu loru pentru cultura si perfecțiune. Si mercuri si joi fusera atrasă căte 5—6 domni investitorii la măsă d-lui Episcopu. Si asi indemnul n'ar lipsi din partea celor ai nostri, dar cu atât mai dese si mai rele sunt nepastuirile din partea celor dela poterea de statu!*)

A. M.

Protocolu

Despre a II. adunare generale a tuturoror investitorilor romani gr. or. din Dieces'a Aradului, tienuta la 17. aprilie a. c. Președinte Magn. Sa dlu Vincentiu Babesiu, notariu — secretariu A. D. Romanu.

1. Dlu presedinte conformu punctului 1. alu programei, deschidiu siedintă prin o cuventare bine sentita, spune istoriculu si resp. fazele prin cari a trecutu acăsta Reuniunea dela prima ei adunare generală si causele pentru cari statutele s'au intarit asi de tardiu; depinge in colorile cele mai viu scopulu si resp. chiamarea Reuniunei facia de cultivarea si inaintarea poporului romanu, si chiamarea investitorilor, ca să produca cele mai frumosé rezultate pre carieră instructiuni publice.

Acăsta cuvantare intre viu urari de „se traiescă presedintele” — ascundându-se, se trece numai de cătu la desbaterile obiectelor dela ordinea dilei.

2. Se dă cetire actului venerabilului Consistoriu despre intarirea statutelor Reuniunii generali.

Adunarea generală luandu la cunoștința actului de intarire a statutelor, votăria o adresa de recunoștința Consistoriului; cu ocale rōga pe Consistoriu, ca spre a nu suferi Reuniunea vr'o impedeare din partea politica in activitatea ei publică, pre langa comunicarea unui exemplariu de statute autentice, să aduca de cunoștință inaltului Guvernui alu Patriei, resp. a inaltului Ministrul de culte si instrucțiune — infinitarea si autorisarea acestei Reuniuni.

3. Urma cetirea raportului comitetului Reuniunii generali prin I. Tuducescu.

Raportul se ia la cunoștința de către adunare. —

4. In firul programei urma cetirea raportului primei comisiuni, esmisse la constituirea Reuniunii.

Proiectul despre elaborarea unui planu de administratiune a fondului Reuniunii, asternutu de către numită comisiune, se primește provisorminte nemodificat.

*) Celalaltu cuprinsu alu corespondintie cu credem de prisosu, de ora-ce in data acel publică Protocolulu adunării, care-lu suplinisce.

5. Comisiunea a dău'a dă retire proiectului despre modalitatea infinitării de Reuniuni filiali.

Constatandu-se folosulu celu mare, ce-lu va trage Reuniunea generale dela infinitărea de reunii filiali, cari vor fi private ca nesec organe de comunicație intre Reuniune si popor, fiindu ele totu-o-data părți constitutive ale Reuniunii generali, si asi medilocindu ele scopurile Reuniunii in sus si in diosu, — adunarea primesce in principiu acestu proiectu, atât in ideia, cătu si in impartire, insarcină ince presidu d'impreuna cu pe dlui raportu. I. Tuducescu si cu notariul Romanu, ca să-lu precisede si stilise mai lamurită, apoi supunendu-lu la aprobararea Comitetului, să-lu publice spre cunoștinția comună si să-l pună in aplicare.

6. Comisiunea a trei'a, emissa pentru eruirea gravaminiloru investitorilor, si adunarea datelor despre acelea, spre scopulu de a se substerne la locurile competenții si a li se cere vindecare; mai departe comisiunea a patră, emissa pentru studiarea organizării provisoria a scolelor, precum acesta e statorita de Ven. Congresu national, — spre scopulu de a trage atentiu a congresului asupra scăderilor acăstui elaborat, nefiindu inca constituite si ne-asternandu nici unu elaborat, — se decide:

A se provocă de catra comitetului Reuniunii generali, ca ele cătu mai integră să se constituie si să-si asternă elaboratele loru către presidu Reuniunii; mai departe adunarea alege in a trei'a comisiune — fiindu că lipsesc unii membri, — pre domnii I. Ciora si Ilie Dogariu. —

7. Comisiunea a cincea face cunoscutu, prin chartă sa, că si-a implinitu missiunea, recomandandu listă statorita de investitorii pentru a fi alesi in Consistoriul diecesanu, in urmarea carei a sa si alessu la celu din Aradu 5 investitori, 4 in senatul scolariu, si 1 in celu episcopal.

Adunarea gen. ia la placuta cunoștința acăsta manifestare de incredere, ce si-au pus Ven. Sinodu eparchiale in corpulu investitorilor. —

8. Se cetește raportul cassariului P. Popoviciu si —

se primește de către adunare cu adausulu, ca cassariulu să facă provocări către membrii, pentru solvarea taselorloru.

9. Presidu pune la ordinea dilei proiectulu de lege alu inaltului guvernui despre pensiunea investitorilor, pentru ca să fie in stare a decide, deca va fi de lipsa a se manifestă o dorinta in estu obiectu la sinodulu eparchialu mai de aproape.

Adunarea gen. luandu cunoștința despre acestu proiectu, a constatatulu moșintă de temeri facia cu acăsta lege si decide a nu manifestă nici unu votu din partea sa sinodului eparchialu, ei a lașa cauza bunei ingrijiri a barbatilor de chiamare din Sinodu. —

10. La punctulu programei pentru diverse propuneră: dlu I. Ciora si-sprime dorintă, d'a ornă cunun'a membriloru onorari ai Reuniunei cu ilustrulu nume ale Présantiei Sale Dlu Episc. diecesanu Ioane Metianu.

Adunarea intre urari de „se traiescă”, in unanimitate alege pe Ilustrata Sa — membru onorariu.

11. In intlesul statutelor espirandu terminulu de 3 ani, presidu pune la ordinea dilei restaurarea magistratului seu.

Se alegă toti membrii de pana aci, numai — de primu v.-presedinte — parintele protop. G. Cretulescu pentru mutarea departe de la Aradu — declarandu că nu mai pote corespunde, in locu-i se alege dlu Georgiu Popa, referinte in senatul scolariu alu Consistoriului aradului, er de controlor — in loculu vacante s'alege — I. Ciora. —

12. Secretariul A. D. Romanu propune că Reuniunea prin o deputatiune din sinulu seu să se presinte si recomande, aducendu-si tributul de veneratiune — Ilustratatei Sale noulei d. Eppu Ioane Metianu.

Adunarea rōga presidu a compune si a conduce manedă la timpu potrivit o asemenea deputatiune. —

13. Urma defigerea locului pentru viitoră adunare gen.

Adunarea destina si pentru adunarea viitoră a ei Aradului.

14. Dlu Dariu Puticiu propune si adunarea

esprime cu intusiasm multiamintele Sale dui presidinte pentru ingrijirea, zelul si osteneală pusa inaintarea acestei Reuniuni.

Cu atâtă obiectele dela ordinea dilei fiindu terminate — adunarea se schide, după ce pentru autenticarea protocolului s'au avut satu domnii membri, căti pro manedia vor mai

fi in Aradu, -- a se intruni in Comisiunea verificătoare.

Datu ca mai susu.

Aureliu D. Romanu, mp. **V. Babesiu**, mp. secretariu presedinte.

Acestu protocolu cestindu-se inaintea comisiuniei de verificare, să-a autenticat.

Aradu, la 18 apr. 1875 st. v.
G. E. Bocu, mp. Eust. Bugariu, mp.
Basiliu Olariu, mp. George Turicu, mp. invetator.

L. Brăsovanu in 8 mai n. 1875.

Onorabile Redactiune a Albinei! Scindu că nu luati notitia de flăcările fanfarilor, ce credi a-si face treburiile prin mintiuni, vinde a vi reflectă, că „Orientul trecător” er vi insinua unu ne-adeveru colosal, dicindu-lu la aprobararea Comitetului, să-lu publice spre cunoștinția comună si să-l pună in aplicare.

6. Comisiunea a trei'a, emissa pentru eruirea gravaminiloru investitorilor, si adunarea datelor despre acele, spre scopulu de a se substerne la locurile competenții si a li se cere vindecare; mai departe comisiunea a patră, emissa pentru studiarea organizării provisoria a scolelor, precum acesta e statorita de Ven. Congresu national, — spre scopulu de a trage atentiu a congresului asupra scăderilor acăstui elaborat, nefiindu inca constituite si ne-asternandu nici unu elaborat, — se decide:

A se provocă de catra comitetului Reuniunii generali, ca ele cătu mai integră să se constituie si să-si asternă elaboratele loru către presidu Reuniunii; mai departe adunarea alege in a trei'a comisiune — fiindu că lipsesc unii membri, — pre domnii I. Ciora si Ilie Dogariu. —

7. Comisiunea a cincea face cunoscutu, prin chartă sa, că si-a implinitu missiunea, recomandandu listă statorita de investitorii pentru a fi alesi in Consistoriul diecesanu, in urmarea carei a sa si alessu la celu din Aradu 5 investitori, 4 in senatul scolariu, si 1 in celu episcopal.

Adunarea gen. luandu cunoștința de la alegătorii de la Aradu, — se pare inse, că nu suntemu pre petrunsi peste totu de acestu adeveru, căci altu-cum nici nu se poate explică nepasarea ce o areă facia de luminarea poporului chiar cei mai cu influență factori din viță nostra. Intielegu aci preotmea, in mare parte si ou forte pucine exceptiuni.

E dreptu că stepanii tierei nu numai nu ne sprinăscu in inaintare, dar ni punu chiar pedepe, desi nu merită atare tractare masteră, căci nici unu cetățeanu mai acuratu decătu Romanul si-implinesce detorintele de darea de sangue si bani facia de statu. Prigonile nedrepte ale domnilor ince nu justifica trandavă celor luminati dintre noi, căci poporul nostru se aretă totu de a ună aplicatu a urmă svaturile cele bune ce i le dau ai sei, firesc după ce i-au arestatu folosele ce are să ajunga. — Chiar si in cele mai grele imprejurări poporul are aplecare a lucră pentru binele comunu.

Dintre toti intiegintii nostri preotii sunt cei mai neabhängigii de la stepanii tieri ce ni oftedia ruinarea, cei mai de aproape chiamati să se ingrijescă de inaintarea poporului in cultura, cei mai aproape sustinuti de popor, cei ce mai multu au de lucru cu tot, puturile poporului si apoi — in urmă vitregi-mei tempurilor trecute si a chiamarelor loru — cei ce si-au castigatu la popor trecere si incredere. Astu-feliu standu lucrul, numai de la preotme potem astepta o actiune in-coronata cu succesu pentru bunastarea poporului; căci ceialalti intieginti ori că n'au neabhängigii a receruta si asi sunt infrenati prin revoitorii nostre de la cari depindu, ori că nu au amestecu de totu dilele cu poporul si astu-feliu nu se potu ascură de in-crederea acestui-a. Cea mai mare respondi-itate cade deci asupra preotimii pentru rema-nereea poporului nostru inderetru, căci esem-pie de totu dilele ni areta, că unde preotmea nostra este harnica si i jaco la anima binel

*) Permiteti să curmămu aci; căci — credeti că nu merita a disputa cu omenii orbii de o rea patima să de o intipuire nebunăteacă! —

Red.

poporului, acolo pe langa tota stavilele ce ni
punu domnii, totusi poporul nostru a pus
basa la asiedeminte ce ni promis multu in
viitoru.

Acestea am aflat de lipsa se premitu
candu vinu se aducu la cunoscinta publicului
roman imbuscurorii scire, ca in Orascia cu
1. oct. a. c. se va deschide o scola de meseria.
Cu asta ocazie m-am intarit in convictiu-
ne, ca preotimesa nostra fiind nepasatora,
chiar unele intreprinderi din cele mai folosi-
tore ale altorui intelectinti nu se potu realizat,
deci forte cu greu. Nu voiu se specialisidu
la aceasta ocazie, ci acentuediu in generalu
si rogu pre preoti, protopopi si consistorie, se
vighiedie cu mai mare atentiu asupra bine-
lui celor ce-su dati pastorirei loru si se nu
incetea a intreprinde lucrurile folositorie bine-
lui comunu, caci de la bunastarea creditio-
silor aterna si indestulirea si viitorul loru.

Acestea premitiendu, sper a implementi
unu serviciu pentru cei ce se interesedia do
intreprinderile folositorie nationali, daca
rogu on. redaptiune se binevoiesca a impar-
tesei aci statutatele scolei de meseria din Orascia:

§. 1. Pre bas'a conclusului adus in sie-
dint'a Onorabilei Universitatii dta 23 maiu
1871, se infintiedia un'a scola de meseria,
pentru scaunulu Orasciei, in Orascia. —

§. 2. Spre sustinerea acestei scole se
intrebuitiedia cei 1000 fl. votati de onorat'a
Universitate in siedint'a din 23 maiu 1871.

§. 3. Scopulu scolei de meseria este in-
aintarea culturei pre terenulu meserial prin
primirea acelorui obiecte in planulu de in-
vestimentu, cari su neaperatu de lipsa pentru
cultivarea meseriasului si inaltarea capaci-
tati lui productive.

§. 4. Spre a ajunge acestu scopu se voru
propune in scola de meseria: a) Tota obiecte
prescrise prin emisulu onoratei Univer-
sitatii nr. 397. ex 1871. — b) ca unu apen-
dice: limbele patriei, adeca limb'a romana
germana si magiara.

§. 5. Obiectele se voru predare catu mai
popularu si cu deosebita consideratiune la
meseria investiaceilor.

§. 6. Scola de meseria este unu insti-
tutu de sene statutoriu, nedepindinte dela ori-
care altu institutu de investimentu.

§. 7. Scola de meseria stă din 3 despar-
tiamente, dintre cari primul despartimentu
formedia un'a scola preparatoria, in carea se
voru propune si respective repeti cunoscintielementarie; er in celelalte doua despar-
tiamente se voru propune obiectele inscrise
in §. 4.

§. 8. Prelegerile se tienu in tota dilele
ser'a dela 7—9 ore, er dominic'a dela 3—5
dupa prandiu, afora de ferie.

§. 9. Ferie suntu in tota Sambata, si
in dile de terguri de tiéra; afora de aceea
feriele Cratiunului, Pasciloru, Rosalielor si a
Esamenelor, cari le determina directiunea.
(§. 16.)

§. 10. Toti investiacei dela diferite me-
serie, fora deosebire de religiune si nationalitate,
pona ce esu ca sodali, suntu obligati a
frecventa scola de meseria.

§. 11. Soldiloru li stă in via libera a
frecuenta acesta scola, acomodendu-se dupa §. 8.

§. 12. Efor'a scolaru gr. or. din Ora-
scia presentedea gratis localitatile scolari si
rechisitele cei stau la dispunere spre a se folosi
la scola de meseria.

§. 13. Supraveghierea asupra scolii de
meseria o are comisiunea scolastica de 7 insi,
alesa de adunarea scaunale pe terminu de 3 ani.

§. 14. Comisiunea scolare denumesce pe
investiatori; defige salariulu investiatorescu,
si ingrigescse pentru solvirea aceluiasi; compune
planulu de investimentu asternendu-lu
adunarii scaunali spre aprobar; ingrigescse
pentru arangiarea interna a scolei si provedea-
rea ei cu cele necesari.

§. 15. Comisiunea scolare alege dintre
investiatori pre Directoru; acesta conduce
scola si este nemediatu subordinat comis-
sionii scolari.

§. 16. Directorulu inserie la incepulum
anului pre investiacei obligati de a fravent
scola; conduce scola din punctu de vedere
didacticu si disciplinariu; notifica tempulu
ferelor; duce protocolulu scolei; conduce
conferintele investiatoresci; estrada testimo-
niele elevilor si asterne comisiunei scolari
cu finea anului unu reportu detaliat despre
starea scolei.

§. 17. Investiacei de meseria nu au a
solvi nici unu didactru in acesta scola, si
Testimoniele se estrada gratis.

§. 18. Limb'a propunerei in scola de
meseria este cea romana, er candu vre unu
investiacei nu ar intielege bine propunerile
in acesta limba, investiatorii se voru ingrigi
a-i esplica si intru un'a din limbele obligate
a se investi. §. 4. lit. b.

§. 19. Fiecare absentare ne escusata se
pedepsesce cu 10 cr. Directorulu va asterne
ca finea fiacarei lune un'a lista de lenevre
directiunei politiane din locu, pentru incasare
pedepselor; er cu finea anului scolas-
ticu directorulu va avea da ratiocinu despre
banii incassati. Banii astfelui adunati se
voru indebuinta spre formarea unui fondu
pentru procurarea medilocelor de investi-
mentu. —

In Comisiunea scolare de 7 insi ce sup-
ravichiedia acesta scola s'au alesu presied:
Dr. A Tincu, secret: Aless. Vladu; membre: Iosif Schenk, Ioanu Teutsch, Nicolae Popovici, Nic. Trifu si Ilie Herlea. Acosta
comisiune in siedint'a sa de la 31 aug. 1874
statoru planulu de investimentu, deciso ca
scola se constea din troi despartiente, alese
de investiatori, cu unu salariu anuale de 260
fl. v. a. pe N. Barsanu, D. Eli si P. Valeanu,
— si oteri ca prelegerile se incépa cu 1.
oct. a. c.

Meritulu principale la tota intreprinde-
rile de pe la noi este de a se atribui in-
tielegintie laice, si specialminte neobositului
dnu Dr. A. Tincu, carole de candu veni la
noi nu erat nici o ostensie pentru a lueră
intru inaintarea binelui comunu; dar multe
nusintute remanu fora resultatulu dorit, caci
preotimea si cu capii ei se aréta pré nepasatora,
prin ce descuragiedia pre multi. De
aceea am premisu acestor statute unele ob-
servari la nepasarea preotimei, cari se refe-
rescu si la preotimea de pe la noi.

De si-ar pricepe preotii nostri odata
chiamarea pe deplinu si de s'ar pune se lucre
mai cu de adinsulu intru inaintarea binelui
comunu, — multu bine am mai poté
ajunge! —

Ildia, sere. Iam in Carasiu, 5 maiu.

Onorabile Redactiune! V'ati potutu
convinge, ca noi scim pretiul deputat si
legea; caci noi am fost cari am laudat pro
du pretore Biró Béla, candu a meritatu;
dar — candu elu se pune se ni rapescu si
sugrume deputatu si legea, apo — iertati-ni,
ca er noi se-i dicem: Omu foru de lege!
Omu stricatoriu de pace a poporului! Omu, ca-
rele — pentru interesu celu micu alu seu, calca
in piciu' interesu celu mare alu patriei!

Se nu ni denegati ascultarea, Onorata
Redactiune; se nu erutati pre — necrutatorii
nostru; se fiti cum ati fost dintru incep-
putu, si noi vom fi cu dyostra pana vom
trai! —

Dlu Biró la restauratiunile comunali
sa portatu ca si unu basia tarcescu; undo
cu sil'a, unde cu pacal'a — a strivita dreptul
poporului! in catu — se nu-i fie, precum
i doresce machinitul popor romanu, ca
nu s'ar mai opru pana in fondulu iadului!

Curendu veti primi descrierea cu
dovedi despre neleguirile ce a facutu in Socot-
ariu si despre pasirea sa necalificabile faciu
de ómenii nostri din Potociu; dar éta cum ni
omori deputatu nostru la alegerea de notariu
ceruiale, in 28 aprilie, pentru Ildia si Socot-
ariu. —

Mai antaiu de totu dlu pretore a calcatu
legea, dandu votu la multi ne-alegetori dupa
lege; dlu pretore a admisu la votu, unde i-a
venit bine, si pre alegetori, si si pre su-
plintii loru; (!) dlu pretore a facutu alegerea
printro representantia comunale neverificata;
dlu pretore n'a tienutu óra alegierii, ci a am-
natuo cu 3 ore, pentru ca intru'comunalu
cu parol'a pentru omulu acu, er acesta fac-
cendu pressiune asupra alegetorilor; dlu
Biró, la denunciarea celor necorupti, ca
protegiatulu dsale ambla cumpandu voturi
— a respunsu in modu cinicu: „mergeti si cum-
permeti si voi daca aveți bani!“

Dlu pretore Biró a fortatua de notariu
pre unu necalificatu, carele adeca n're
pracs'a pre scrisa; ce mirare deci, ca lumea
atribue acest'a pre facia coruptiunei cu 1000
fi! Ni pare forte reu, ca dlu Biró nu se feresce
d'a cadre in suspiciune si d'asi perde véd'a si
increderea, de care are trebuinta, daca vré
se fie onoratur si stimatu de poporu. Noi am
trebuitu se ne plangem amaru asupra sa si
celo ce scriem aci pre securtu, a areta mai pe
largu la superioritate. Cetimur despre mini-
steriulu de astadi, ca — nu va lasa pre tiranii

cei mici se-si bata jocu de legea tierii si de
poporu: ei bine, noi vom descoperi fora
cru-
tiare foradelegile si vom da ministrului oca-
siune de a-si areta pre facia, in fapta, sen-
tiulu de dreptate; — numai cei din capulu
comitatului de ar avea mai multa anima si in-
grigire pentru poporu si dreptulu lui!!! —

Mai multi.

Tenerimea romana clericală

gr. or. din Aradu, cu ocazie instalarii in
scaunu la domineca Tomii in 20 aprilie/2 maiu
a. c. in semnu de adunca veueratiune si fieseu
devotamentu — a dedicatu

Présantitului Domnului

Ioanu Metianu,
Episcopu diecesanu alu Aradului,
urmatoru poesioura, pre care la repotite
intetiri din partea mai multora, éta venimus
a-o publica:

Altariul se deschide, serbare este mare, —
Pe faci'u tuturor'a mandria s'a ivitu;
Cantati cantari nuoue si innu de laudare!
Cantati, c'etă vine: Pastorul multu dorit!

Parinte pré iubite, Romane adeverate!
Privesc 'n jura de Tine poporul adunat,
De care provindu' acum Ti-a facutu parte,
Se fi a lui speranta, pastorul adeverat.

Acestu poporu elu are altariu de rugatiune,
Virtute stramosiesca, credintia in vieti'a sa,
Elu scie si pricepe sublim'a misiune,
Ce timpulu i-o impune: d'a fi, si-a prospera.

Dar caille ritutii sunt lungi, obositorie,
Pe-aceste caili i trebuie unu bunu conducatoriu,
Ca-acel'se-i aréte cararea de onore,
Pe care-amblanu se-si afle maretulu viitoru.

Si cine óre este chiamatu adi a lu conduce?
Au nu Tu Tata bune, nu Tu si genitul Teu?
Condu-ru Tu, c'etă de dinisulu Tu lége Sant'a cruce.
Ajuta-i! c'aci atunciua: ajuta Dumnedieu.

Resultatele operatiunilor u

Institutului de creditu si de economii

ALBINA

din Sibiu,
in trimestrulu I, dela 1. ianuariu pana in
31 martiu 1875.

I. Reuniuni de creditu:

Cu finea lui decem. a. tr. se aflara in lega-
tur'a reuniiunilor de creditu 1908 participantu,
cu unu creditu preste totu de fl. 108,937.33.

In cursul patrariului I. 1875 repasira
17 participantu, si din imprumute se replatira
fl. 9,727.78.

Remanu deci cu 31 martiu 1891
participantu cu unu creditu preste totu de
fl. 99,164.55.

Fondulu de garantia alu reuniiunilor
consta din sum'a de fl. 42,864.50.

II. Depozite spre fructificare:

Starea depositelor cu finea anului tr.
era de fl. 121,856.70.

In cursul patrariului I. 1875 s'au de-
pusu fl. 61,864.01.

Astu-modu starea totale in patrariulu
I. a fostu fl. 183,730.71.

In cursul patrariului I. se radicara
fl. 27,876.16.

Starea loru cu finea lui martiu fl.

155,844.55.

III. Operatiuni de escomptu:

Starea portofoliului de schimburi (cam-
bie) cu finea anului trecutu a fost de 931 bu-
cati schimburi in valore de fl. 297,670.60.

In cursul patrariului se mai escomptu
919 bucati, in suma de fl. 335,455.88.

Prin urmare starea totale a portofoliului
in patrariulu I. fu de 1900 bucati schimburi,
in valore de fl. 633,126.43.

Loculu de cura

INSUL'A MARGARETEI,

in nemedilocita apropiare de capital'a Budapesta.

Temperatur'a fantanelor artesice de 35° R. — Cade de porcelana, si de marmure, precum si
separate in pietre, si cu aparate de dusie, — partie de parc u maretie, — 300 de odai provideute cu totu con-
fortul, — salonu de conversaione, — gazete din tiera si strainatate, — musica pre fie-care dia.

Morburile intru cari ap'a insulei Margaretei sunt:
Podagr'a, — reumele la incheieturi, de muscii si de nervi, — inflamare chronicie de incheieturi
si de pele, — contractiunile si intiepenirile dupa podagr'a, vatemari esterne si tifus; boilele chronicie de
pele; — dorele ce provinu de la vatemari din afara sau de versatul; — plaguele doreroase; — pér'a din
bescica; — impedecare in monstruare, etc. etc.

S'au folositu cu bunu succesu termele in intru, la morbul catarului chronicu de stomacu, si de
pantice. — Pe insula se afia spiceria. Dr. Verzar este medicul ord.

Se concede scadimenti in pretiu — la abonamentu séu cumparare imprenna de

bilete pentru bai si pentru vaporu.

Locuitorilor pe insula li se facu favoruri atat la bai, catu si la vaporu.

Comunicatii cu capital'a in fie-care óra cu vaporulu.

5-6

Sesonulu de veră se 'ncepu la 1. maiu.

Comande pentru locuinte primesce

Inspectoratul

de pe Insul'a Margareta, p. ult. Buda-Vechia.